

Commissie notitie

Betreft Jeugd- en Jongerenbeleid Eindhoven.

Inleiding

In maart 2008 is, bij de raadsbehandeling van het voorstel Combinatiefuncties, toegezegd te zullen komen met een notitie die uw raad inzicht geeft in de pedagogische infrastructuur voor jeugd en jongeren in Eindhoven, met name voor de groep van 12 jaar en ouder. Dit met als doel de inzet van middelen uit de begroting van actieve jeugd goed af te kunnen wegen.

Daartoe in deze notitie een schets van de hoofdlijnen van die pedagogische infrastructuur in Eindhoven. Hierin is tevens opgenomen de rol van de verschillende sleutelfiguren en de netwerkstructuur daar achter.

Leeswijzer

In het eerste gedeelte van deze notitie informeren wij u over de verschillende leefgebieden waarmee jongeren te maken hebben. Dit zijn de leefgebieden 'opgroeien in het gezin', 'onderwijs' en als derde 'vrije tijd'. Ook zoomen wij in op het aandachtsgebied Veiligheid. Wij geven per gebied aan wat de gemeente Eindhoven op dit moment doet.

In het tweede gedeelte schetsen wij een beeld van de algemene pedagogische infrastructuur en hierbij gaan wij in op de ononderbroken leer- en ontwikkelingslijn.

In het derde deel besteden wij aandacht aan de specifieke infrastructuur voor de risicojeugd met name de sluitende aanpak en de interventies die wij kunnen plegen als er zich problemen voordoen bij de jongeren.

Wij sluiten deze notitie af met het in beeld brengen van de omissies in de infrastructuur 12+ en voor welke oplossingen de gemeente kiest om deze weg te werken.

1 De leefgebieden

In de pedagogische infrastructuur zijn drie leefgebieden te onderscheiden:

A Het leefgebied-'Opgroeien in het gezin'.

Primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen zijn de ouders. Zij zijn de eerst aangewezenen als het gaat om het opvoeden, het welzijn en de bescherming van hun kinderen. Zij voeden de kinderen op in het gezin en voeren de regie over de opvoeding buitenshuis.

Wat doen we?

Ouders cq. opvoeders én jeugdigen met vragen worden via het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en in het verlengde daarvan via de consultatiebureaus, de Spilcentra en de VO-scholen, ondersteund en doorverwezen naar diverse vormen van preventieve of geïndiceerde zorg.

Het consultatiebureau en Opvoedingsstimulering en Opvoedingsondersteuning (O & O) hebben hierbij een belangrijke, signalerende en begeleidende taak.

In dit systeem van tijdige signalering, ondersteuning en doorverwijzing, is het CJG de spreekwoordelijke spin in het web. Middels zorgcoördinatie, wordt de benodigde hulp goed op elkaar afgestemd.

B Het leefgebied 'Onderwijs'.

Vanuit het Rijk heeft onderwijs een zelfstandige opdracht te zorgen voor voldoende en een voor iedereen toegankelijk aanbod van kwalitatief goed (speciaal) onderwijs.

Dit leefgebied is te onderscheiden in:

- a voorschoolse educatie bij kinderopvang en peuterspeelzalen;
- b (beroeps)onderwijs en toeleiding naar werk.

Wat doen we?

In voorschoolse educatie en in het onderwijs, is het Zorg Advies Team (ZAT) in de leerlingenzorg in het onderwijs, de spreekwoordelijke spin in het web. De signalen over leer-, opvoed- en gedragsproblemen verkrijgt het ZAT via de leraren, de leiders en de begeleiders.

De vooruitgeschoven post van jeugdhulpverlening in deze, is de schoolmaatschappelijk werker. Hij/zij verwijst kinderen en ouders naar de achterliggende (jeugd)zorg via het CJG. In die zin, is de school de 'vindplaats' voor jongeren.

Extra inzet op jongeren van 12 jaar en ouder.

Jongeren met bepaalde gedragsproblemen kunnen in het voortgezet onderwijs doorverwezen worden naar de zogenoemde 'Rebound'-voorziening. Vooruitlopend op de 'campus'-aanpak van minister Rouvoet voor 2011, ontwikkelen wij de Sociaal Maatschappelijke School Eindhoven (SMS/e). Deze biedt 'onwillige' jongeren onderwijs en zorg met - waar noodzakelijk - een vrijetijdsaanbod van 08.00 uur 's morgens tot 20.00 uur 's avonds. Ook de mogelijkheid van een 24-uursopvang wordt verkend. Dit geheel is een arrangement van het onderwijs, de jeugdzorg en het veiligheidshuis.

Met betrekking tot de aanpak van het voortijdig schoolverlaten door de jeugd vanaf 15 jaar, werken (beroeps)onderwijs en gemeente via leerplicht, RMC-functie samen. In school 23 van het ROC Eindhoven worden Potentiële voortijdige schoolverlaters van ROC en VO, worden in School 23 van het ROC Eindhoven middels intensieve begeleiding geholpen naar een startkwalificatie of werk.

Momenteel wordt een regionaal actieplan voortijdig schoolverlaters uitgewerkt. Dankzij een extra Rijksimpuls van ongeveer € 3 miljoen kan voor drie jaar stevig worden ingezet op deze problematiek. In eerste kwartaal van 2009 zal in een commissienotitie inzicht worden gegeven in het resultaat van dit actieplan, in samenhang met alle overige voorzieningen (ESMS, rebound, School 23) op het terrein van voortijdig schoolverlaten.

Jongerenloket.

Voor de jongeren van 12 jaar en ouder, die met vragen zitten op het terrein van beroepsopleiding en arbeid, heeft het Jongerenloket een belangrijke coördinerende rol om deze jongeren te helpen een opleiding en/of een baan te vinden. Maar ook voor jongeren die met vragen zitten op het gebied van bijvoorbeeld wonen, vrije tijd, gezondheid enz. staat het Jongerenloket open.

De rol van de jongerenwerker in dit leefgebied moet overigens een belangrijker schakelfunctie worden. Het betreft dan met name het signaleren van jongeren met problemen, hun begeleiding naar het Jongerenloket en vervolgens naar onderwijs of werk.

Het Jongerenloket zal tevens een rol vervullen, wat betreft de nazorgtrajecten voor de Jeugdzorg en Jeugdreclassering.

C Het leefgebied 'Vrije tijd'.

Voor een voorspoedige ontwikkeling van de jeugd, is een zinvolle vrijetijdsbesteding een belangrijke voorwaarde. Ook in de openbare ruimte. Waar de jeugd weinig speelruimte heeft of zij weinig deelneemt aan vrijetijdsactiviteiten, daar blijken fysieke en psychische gezondheidsklachten toe te nemen. Sociale vaardigheden worden bij uitstek in het spel en het elkaar ontmoeten buitenshuis, geoefend. Tevens blijkt spelen in de vrije tijd een bron van leren die cognitieve vaardigheden en taalvaardigheid stimuleren.

Rechten van het kind.

Zinvolle vrijetijdsbesteding is in het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind (IVRK) geformuleerd als een recht. Artikel 31 bepaalt, dat kinderen het recht hebben op rust en vrije tijd, op deelname aan spel en recreatieve bezigheden, passend bij hun leeftijd. Verder stelt dit artikel dat landen in hun beleid dit recht moeten stimuleren. Kortom, dit betekent dat naast bescherming en scholing ook een passende invulling van vrije tijd als een basisrecht aangemerkt wordt.

Wat doen we?

Eindhoven beschikt over een rijke pallet aan reguliere voorzieningen van vrijwillige en professionele organisaties, zoals sportverenigingen, culturele instellingen en andere (re)creatieve instanties. Daarnaast zijn er wijkactiviteiten, vakantieactiviteiten, maar ook na- en buitenschoolse activiteiten op scholen en andere educatieve instellingen, zoals in Spilcentra.

Qua omvang en aanbod, moet deze basisinfrastructuur zodanig zijn dat zij voorziet in de bestaande behoeften bij jongeren in de afzonderlijke wijk en de gehele stad.

Onlangs is in dit leefgebied nog eens fors geïnvesteerd door de uitbreiding van het aantal combinatiefuncties. Deze dragen bij aan de versterking van de infrastructuur voor alle jongeren.

De combinatiefuncties zijn belangrijke schakels naar:

- ◆ het vrijwillige jeugdwerk;
- ◆ sportverenigingen;
- ◆ culturele instellingen.

Bij een combifunctie gaat het om een functionaris op het gebied van sport en cultuur, die in dienst bij één werkgever (Sportbedrijf) en in verschillende segmenten werkzaam is. Denk daarbij bijvoorbeeld aan school en sportvereniging of cultuurinstelling en buitenschoolse activiteiten.

Met dit aanbod beschikt Eindhoven voor de meeste jongeren over een stevige, gevarieerde en toereikende infrastructuur. Daarnaast zijn door allerlei recente maatregelen, bijvoorbeeld de oprichting van het Jeugdsportfonds, ook een aantal financiële drempels voor jongeren en gezinnen geslecht.

Nog niet iedereen doet mee.

Er bestaat echter ook een groep jongeren die er slecht in slaagt hun vrije tijd zinvol in te vullen. Dit zijn die jongeren, waaronder steeds vaker kinderen, die vaak op straat rondzwerven en overlast geven. Naast een slechte invulling van hun vrije tijd, blijkt bij deze jongeren dat het thuis en/of op school vaak niet goed te gaan. Binnen dit leefgebied is het Jongerenloket een belangrijk netwerkpunt om jongeren verder te helpen met hun vragen. Wat de schoolmaatschappelijk werker is voor het onderwijs, dat is de jongerenwerker voor de vrije tijd. Hij/zij signaleert jongeren die (mogelijk) ontsporen, doet de eerste interventies en verwijst door naar ondersteuning.

Bij dit werk werken de jongerenwerkers nauw samen met de combinatiefunctionarissen. Dit, om gezamenlijk, niettemin vanuit de eigen opdracht, problematische jongeren naar de vrijetijdsvoorzieningen te begeleiden.

D. Extra aandachtsgebied 'Veiligheid'.

Hoewel veiligheid geen leefgebied is, is opgroeien in een veilige omgeving van wezenlijk belang voor de voorspoedige ontwikkeling van kinderen en jongeren. Veiligheid is daarom een belangrijk onderdeel van de pedagogische infrastructuur.

Wat doen we?

Goed preventief jeugdbeleid is er met name op gericht te voorkomen dat jongeren ontsporen. Dat betekent in algemene zin dat de veiligheid bevorderd wordt door het bieden van goede zorg, goed onderwijs en goede vrijetijdsvoorzieningen. Het Veiligheidshuis Eindhoven speelt in dat beleid zowel een preventieve als een curatieve rol.

Als er sprake is van ernstig overlastgevend gedrag dan wel crimineel handelen, ligt er bij het Veiligheidshuis de coördinerende functie. Vanuit die opdracht bestaat er nauwe samenwerking tussen het Veiligheidshuis en het CJG over risicojeugd. Ook in het JJP werken partijen nauw samen aan het voorkomen en tegengaan van crimineel gedrag. Het jongerenwerk is hierbij een belangrijke partner om met groepen jongeren in contact te komen en hun gedrag in goede banen te leiden.

Verbinding met Jongerenloket,

Met het Jongerenloket moet worden afgestemd om jongeren met verkeerd gedrag, jongeren die geen werk hebben en jongeren die niet naar school gaan, om die weer op de rails te krijgen.

Vanuit het perspectief van veiligheid in dit aandachtsgebied, is de buurtbrigadier de sleutelfunctionaris die in de wijk en in direct contact met jongeren signaleert en de doorgeleiding in gang zet.

In het kader van het krachtwijkproject-'Achter de voordeur', zal er sprake zijn van wijkzorgteams waarin ook jongerenwerkers participeren. Deze zijn verbonden met het Jongerenloket. Door de samenwerking van UWV, CWI, WZI, RMC, ROC en LUMENS in de backoffice van het Jongerenloket, kunnen trajecten snel worden uitgezet.

2 De pedagogische infrastructuur.

De algemene infrastructuur.

Willen jongeren opgroeien tot zelfstandige volwassenen (economisch en zorgzelfstandig) én tot bewuste burgers, dan is veilig en geborgen opgroeien in het gezin, het volgen van een goede (beroeps)opleiding (ten minste een startkwalificatie) en het beschikken over een zinvolle vrijetijdsbesteding, een absolute voorwaarde. Opgroeien in een evenwichtig en stimulerend thuismilieu, heeft positieve effecten op de schoolprestaties en op een zinvolle invulling van de vrije tijd. Maar ook omgekeerd geldt, dat een verstoorde balans in één of meerdere van deze leefgebieden risico's inhoudt voor de gehele ontwikkeling.

Om die pedagogische infrastructuur (condities waaronder de jeugd opgroeit) voortdurend passend te maken op de vragen en de uitdagingen die kinderen, jongeren, ouders, opvoeders in de afzonderlijke wijk en de algehele stad tegenkomen op weg naar volwassenheid, wordt in Eindhoven al jaren geïnvesteerd.

Ononderbroken leer- en ontwikkelingslijnen centraal.

De investeringen in die pedagogische infrastructuur hebben tot doel alle jeugd middels ononderbroken leer- en ontwikkelingslijnen de mogelijkheden te geven hun talenten te ontwikkelen. Op de eerste plaats door er voor te zorgen dat de Eindhovense jeugd kan opgroeien in prettige en leefbare Eindhovense wijken, dat er in Eindhoven goede voor-/naschoolse en schoolse voorzieningen zijn, alsook voldoende (aantrekkelijke) banen. Vervolgens dat kinderen en jongeren in hun vrije tijd voldoende speelruimte hebben en er voor ieder van hen een toegankelijk en gevarieerd aanbod is zijn/haar talenten ook in die vrije tijd te ontwikkelen. Een kwalitatief goede basisinfrastructuur is het fundament van het jeugdbeleid voor alle jongeren. Het meeste van de aanwezige middelen op dit terrein gaat dan ook naar het instandhouden van dit fundament voor alle jongeren. Een deel van de aanwezige middelen is bestemd voor activiteiten voor die jongeren die zonder hulp niet die aansluiting hiermee vinden.

De specifieke infrastructuur: de ontwikkeling stagneert. Wat dan?

Zo'n 10% van de jongeren vertoont langere of kortere tijd stagnaties in zijn of haar ontwikkeling, zo blijkt uit landelijk onderzoek. Zij - en vaak ook het gezin! - hebben op enig moment meestal een (tijdelijke) ondersteuning en/of een corrigerend pedagogische maatregel nodig.

De landelijke gegevens geëxtrapoleerd naar Eindhoven met om en nabij de 50.000 jeugdigen, geven een indicatie dat het in Eindhoven om de 5.000 jongeren gaat. Met een sluitende pedagogische infrastructuur en aanvullende maatregelen, wordt voor deze jongeren aan een integrale aanpak gewerkt. Deze is vooral gericht op het zo snel mogelijk toeleiden naar reguliere voorzieningen en activiteiten.

Investeren in een sluitende aanpak.

Die sluitende en integrale aanpak is opgebouwd uit drie kernelementen:

1 de voorpostfuncties.

Een aantal sleutelfiguren dat in hun werk direct jongeren tegenkomt, zoals de schoolmaatschappelijk werker, de jongerenwerker, de buurtbrigadier en O & O-functionaris. Zij hebben preventieve, signalerende en begeleidende taken en schakelen via de netwerkpunten door naar achterliggende ondersteuning voor kinderen, jongeren en gezinnen.

Zij doen de eerste pedagogische interventies met jongeren en proberen in eerste instantie problemen op te lossen, dan wel beheersbaar te houden. Zij kennen het sociale kaart en kennen elkaar en dekken alle leefgebieden.

Zij zijn de ogen en oren van de samenleving in de stad;

2 de netwerkpunten.

In Eindhoven zijn dat het CJG, de Zorg Advies Teams van de voor-/naschoolse instellingen, het Jongerenloket en het Veiligheidshuis. Met hun netwerken dekken zij samen de diverse instanties op de verschillende de leefgebieden af. Zij signaleren en begeleiden en schakelen door naar vormen van preventieve of curatieve interventies.

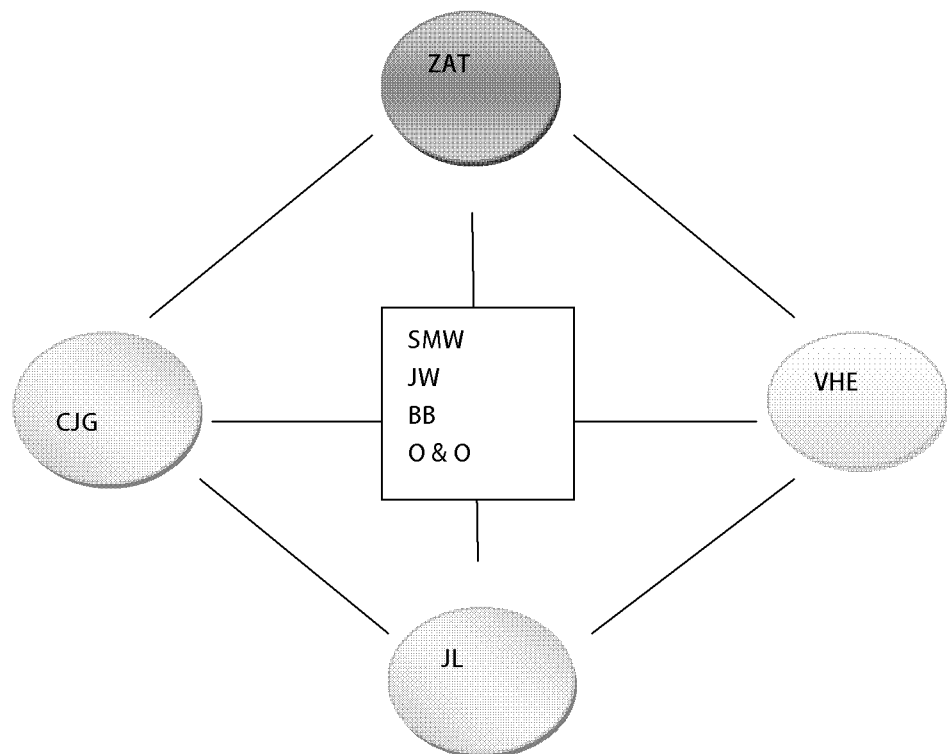

Zij coördineren en bewaken de samenhang binnen de interventies (bijvoorbeeld het voorkomen dat hulpverleners los van elkaar in een en hetzelfde gezin werken), zowel binnen als tussen de verschillende leefgebieden.

Jongerenloket, ZAT en CJG kennen daarnaast ook nog de belangrijke functie als 'Front-office', waardoor jongeren en opvoeders met tal van vragen binnen kunnen lopen;

- 3 het geheel van achterliggende voorzieningen, instellingen en projecten die kinderen, jongeren en opvoeders ondersteunen bij stagnaties in de ontwikkeling. Zij vormen als het ware de 'Back-office' van de netwerkpunten. Dit neemt niet weg dat jongeren en ouders die problemen ervaren, ook zich zelf kunnen aanmelden bij bepaalde instellingen. Zo wordt onnodige bureaucratie voorkomen. Maar door de verwijsindex weet het CJG wél of iemand in behandeling is bij een instelling.

In schema:

Vindplaatsen:

JW = jongerenwerker
SMW = schoolmaatschappelijk werker
BB = buurtbrigadier
ven
O & O = opvoedingsondersteuning

Netwerken:

JL = Jongerenloket
ZAT = Zorg Advies Team
VHE = Veiligheidshuis Eindhoven
CJG = Centrum Jeugd en Gezin

Figuur 1

Interventies in de leefgebieden.

Uitgaande van de drie leefgebieden 'Gezin', 'School' en 'Vrije tijd' ontstaan er een achttal mogelijkheden in combinatie met een zogenoemd 'plus-en-min'-variantenmodel. Natuurlijk met die restrictie, dat er in een 'plus-en-min'-scenario allerlei schakeringen zijn van 'nog net goed' tot 'zeer ernstig mis'.

Waar jongeren in aanraking komen met de politie door overlastgevend gedrag of door misdrijven, daar is altijd een rol weggelegd voor het Veiligheidshuis Eindhoven in relatie met het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Soms ook met het Jongerenloket als werk, inkomen of opleiding een bijkomend probleem is.

De mogelijke scenario's worden in onderstaand schema van figuur 2 inzichtelijk gemaakt. Dat daarbij de ernst van de problemen vele mogelijke varianten kent, is vanzelfsprekend.

In schema ziet dat er al volgt uit:

Case/leefmilieu	Gezin	School	Vrijetijd	Netwerk/sleutelfiguur
JONGERE 1	+	+	+	
JONGERE 2	+	+	-	JL Jongerenwerk * en Buurtbrigadier
JONGERE 3	+	-	-	ZAT//JL Schoolmaatschappelijk werk Jongerenwerk *
JONGERE 4	+	-	+	ZAT/JL Schoolmaatschappelijk werk
JONGERE 5	-	-	-	CJG/JL/ZAT O & O, Jongerenwerk, Schoolmaatschappelijk werk
JONGERE 6	-	+	+	CJG O & O
JONGERE 7	-	-	+	CJG/JL O & O Schoolmaatschappelijk werk

JONGERE 8	–	+	–	CJG/JL O & O Jongerenwerk *
-----------	---	---	---	-----------------------------------

figuur 2

- ◆ De + (plus) staat voor 'geen problemen'.
- ◆ De – (min) staat voor 'problematisch'.
- ◆ Overall waar voor de vrije tijd een – (min) staat, trekt de combinatiefunctie samen met jongerenwerk op om jongeren door te leiden naar de reguliere infrastructuur.

Toelichting.

Jongere 1: geen problemen.

Jongere 2: vrije tijd. Er zijn geen bijkomende problemen die aanvullende zorg vereisen. Voldoende aanbod zal meestal het probleem wegnemen. Soms in nauwe samenwerking met het Jongerenwerk als er toch sprake is van overlast. Eventueel is een zorgrol weggelegd voor het Jongerenloket.

Jongere 3: school en vrije tijd. Belangrijk hierbij is de samenwerking tussen het ZAT van de school en Jongerenwerk. Indien er sprake is van (dreigend) voortijdig schoolverlaten ligt er ook een rol voor het Jongerenloket om een jongere aan een passende opleiding en/of leerbaan te helpen.

Jongere 4: school. Primair de verantwoordelijkheid van het ZAT van de school om met een passende oplossing te komen.

Jongere 5: gezin, vrije tijd en school. Alle hens aan dek voor CJG, JL en ZAT. Betrokkenheid Jongerenwerk nodig. Afhankelijk van gedrag ook van het VHE.

Jongere 6: gezin. Eerst betrokkenen is hier CJG.

Jongere 7: gezin en school. CJG en ZAT, eventueel met ondersteuning Jongerenloket, de aangewezen netwerken.

Jongere 8: gezin en vrije tijd. Hierbij ligt de zorgcoördinatie bij CJG en/of Jongerenloket. Waar nodig wordt samenwerking met het VHE gezocht.

3 Omissies in infrastructuur 12+.

In gesprek met de stadsdelen.

Om een beter beeld te krijgen van de bestaande pedagogische infrastructuur en de mogelijke omissies voor met name jongeren van 12 jaar en ouder, zijn gesprekken gevoerd met de verschillende stadsdelen.

Zo is getracht inzicht te verkrijgen in wat de stadsdelen de jongeren te bieden hebben aan vrijwillige en professionele voorzieningen en aan activiteiten in de diverse leefgebieden, wat de witte vlekken zijn en wat voor eisen gesteld moeten worden aan de kwaliteit van die voorzieningen.

Naast vertegenwoordigers van de stadsdeelteams, zaten bij de gesprekken aan tafel het Jongerenwerk, het Sportbedrijf (in verband met naschoolse activiteiten en de uitvoering van de combinatiefuncties) en soms een vertegenwoordiger van het Veiligheidshuis Eindhoven.

Op deze manier is inderdaad inzicht verkregen in het huidige aanbod en het gewenste niveau van de voorzieningen, dan wel in de omissies voor deze jongeren. De infrastructuur is daartoe gekoppeld aan de kenmerken van de wijk en de visie vanuit de stadsdelen op de gewenste ontwikkeling en behoeften van de wijk.

Belangrijkste conclusies.

Uit de gesprekken met de stadsdelen is volgende te concluderen:

- ◆ alle stadsdelen maken zich het meest zorgen om die jongeren die rondhangen;
- ◆ een aantal van hen laat zich moeilijk bereiken door interventies via school of thuis;
- ◆ soms zijn pas interventies mogelijk via justitie en politie als het gedrag crimineel wordt;
- ◆ het bestaande aanbod spreekt deze hangjongeren niet aan of zij hebben onvoldoende financiële middelen om mee te doen;
- ◆ dan zijn er jongeren die zich voor geen enkel aanbod interesseren. Deze geven er de voorkeur aan met elkaar rond te hangen, met alle risico's op overlast gevend gedrag en/of crimineel handelen.

De gesprekken samenvattend zijn volgende zaken te concluderen:

1 Alleen voorzieningen niet genoeg.

Het beeld over het aanbod van voorzieningen in de wijken, wisselt. Soms is er tevredenheid over het aanbod, soms worden bepaalde faciliteiten gemist op het gebied van sport, speelveldjes enz. Anderzijds draagt de afwezigheid van een adequate vrijetijdsinfrastructuur bij aan ongewenst en/of overlastgevend gedrag.

2 Jongeren die niet bereikt worden.

De stadsdelen geven nadrukkelijk aan dat zelfs bij een optimaal voorzieningenplaatje er jongeren zijn die daar geen gebruik van (wensen te) maken en de voorzieningen en activiteiten afwijzen. Het betreft hier veelal jongeren voor wie interventies wel nodig zijn omdat zij een hoog risico lopen ongewenst gedrag te vertonen.

3 Activiteiten jongerenwerk.

Jongerenwerk is nodig, maar er is twijfel of wel de gewenste doelgroep bereikt wordt. Niet in alle stadsdelen is het zicht daarop, even helder. Wel wordt de wens geuit, dat het jongerenwerk zich meer moet verbinden met de leefgebieden onderwijs/arbeid en zorg.

De bestaande omissies in het vrijetijdsaanbod worden deels ingevuld door het jongerenwerk, terwijl dat ook goed kan met bijvoorbeeld combinatiefuncties. Resultaat is, dat er geen goed inzicht bestaat in wat nodig is aan specifiek jongerenwerk, de aard van dat jongerenwerk en wie daarvan de uitvoering moet doen. Dit vraagt allereerst om een goede definitie van het jongerenwerk, haar opdracht en haar kwaliteiten. Dit laatste wordt zeker gezien als een kritische succesfactor. Op basis van bovenstaande kan van de benodigde capaciteit een reële inschatting gemaakt worden.

4 Samenhang met combinatiefuncties.

De meerwaarde van de combinatiefuncties zien de stadsdelen duidelijk in. Door te investeren in deze combinatiefuncties, wordt het aanbod van activiteiten optimaal versterkt.

Door goede samenwerking met het jongerenwerk, kunnen inspanningen om jongeren beter te bereiken met aantrekkelijke activiteiten meer rendement opleveren. Door samen met het jongerenwerk op te trekken en deze met name bij te springen bij (specialistische) activiteiten op gebied van sport en (urban) cultuur, kunnen beide disciplines elkaar versterken. Dit betekent dan wel dat aan een aantal combinatiefuncties specifieke eisen gesteld dienen te worden om met deze doelgroep te kunnen werken. Een scherp onderscheid tussen combinatiefuncties en regulier jongerenwerk is in dit verband dan ook niet zinvol. Jongerenwerk is een verzamelnaam voor onder meer: regulier jongerenwerk, interventiewerkers (randgroepwerkers), jeugdmaatschappelijk- en schoolmaatschappelijkwerk, combinatiefuncties, jongerenloket enz.

4 Omissies wegwerken met jongerenloket, jongerenwerk en combinatiefuncties. Bij het oplossen van de huidige omissies in het '12 jaar en ouder-gebied kiest de gemeente de volgende richting.'

1 Het Jongerenloket als versterking van de bestaande netwerkpunten.

Met het onlangs ingerichte Jongerenloket is een belangrijke stap gezet. Het is een aanvullende schakel op de bestaande netwerkpunten. Het Jongerenloket vult het gat met name wat vrije tijd en opleiding/werk betreft. Bovendien creëert de gemeente met het Jongerenloket een laagdrempelig informatie- en doorverwijspunt naar achterliggende ondersteuning op vele gebieden.

2 Jongerenwerk als voorpostfunctie

Bij het wegwerken van omissies in het leefgebied 'Vrije tijd' wordt, mede op basis van de input vanuit de stadsdelen, in de volgende oplossingsrichting gedacht:

het jongerenwerk (en ook de interventiewerkers) moeten nog systematischer dan nu het geval is, een voorpostfunctie in het leefgebied 'Vrije tijd' zijn, zoals het schoolmaatschappelijk werk en de O & O-functionaris.

Het jongerenwerk is met die opdracht een pedagogische interventie (methodiek) om groepen jongeren in het leefgebied 'Vrije tijd' te bereiken en te binden aan de samenleving. Dit, met het doel om te voorkomen dat ze (verder) ontsporen. In voorkomend geval geldt dat ook voor individuen.

Jongerenwerk wordt ingezet daar waar wij met het reguliere activiteiten aanbod dit doel niet (voldoende) bereiken.

Het ultieme doel is participatie en deze jongeren weer binnen het reguliere aanbod te brengen.

Jongerenwerkers begeleiden naar ondersteunende instellingen, zodat de onderliggende vragen op gebied van zorg, gezondheid, werk, inkomen of problemen aangepakt worden. Hierbij brengen jongerenwerkers de jongeren naar de 'stad'. Maar soms ook brengen de jongerenwerkers de stad naar de jongeren door sport, cultuur en andere activiteiten naar de jongeren toe te brengen. Of door in overleg met het Jongerenloket en het Overleg Risico Jeugd diverse werk- en/of opleidingsprojecten in de wijk te initiëren en te laten uitvoeren als daarmee jongeren geholpen worden. Dit moet nog systematischer gebeuren dan nu het geval is. En het moet gebeuren in nauwe samenwerking met andere pedagogische voorpostfuncties.

Door al vroegtijdig zicht te krijgen op jongeren die het risico lopen te ontsporen, door contact met hen leggen en te onderhouden, werken de jongerenwerkers daarbij preventief.

Verder werken zij nauw samen met de buurtbrigadier, O & O en de schoolmaatschappelijk werker. En dit alles, opdat jongeren in hun vrije tijd niet ontsporen, alsook opdat een aanpak door meerdere instanties geen averechts effect krijgt

Primair richt de jongerenwerker zich dus vooral op jongeren waarmee het in één of meer leefgebieden niet goed gaat, waaronder in ieder geval het leefgebied 'Vrije tijd'. Waar van ernstig overlastgevend gedrag of crimineel handelen sprake is, daar hebben de jongerenwerkers ook contact met het Veiligheidshuis Eindhoven en stemmen daarmee af. Op de tweede plaats richt de jongerenwerken zich op een meer curatieve aanpak. Dit, door in nauwe samenspraak met jeugdgroepen in beeld te interveniëren bij overlastgevende groepen jongeren, zowel voor de afzonderlijke wijk als de gehele stad.

3 Combinatiefuncties als versterking van de infrastructuur.

Met de uitbreiding van het aantal combinatiefuncties in Eindhoven - het streven is uiteindelijk ruim 25 functies - kunnen meer jongeren dan nu het geval is met boeiende activiteiten op het gebied van sport en cultuur bereikt worden. Een negental

van die combinatiefuncties wordt ingezet om de minder gemakkelijke groepen jongeren te bereiken die nu nog te weinig in beeld zijn.

De combinatiefuncties dragen er toe bij, dat voor alle jongeren - óók kwetsbare jongeren - er een aanbod is dat hen stimuleert er gebruik van te maken. De functionarissen doen dit in nauwe samenwerking met het onderwijs, de sportverenigingen en culturele organisaties.

Daarbij is het aannemelijk, dat de combinatiefuncties er toe bijdragen dat minder jongeren door louter verveling vervallen in negatief gedrag en daardoor de groep jongeren die tot de doelgroep van de pedagogische functie van het jongerenwerk behoren, kunnen beperken of verminderen. Deze visie wordt door de stadsdelen gedeeld. De combinatiefuncties hebben een beperkte pedagogische opdracht (signaleringsfunctie). De essentie van de combinatiefunctionaris is, dat deze een onlosmakend deel uitmaakt van de voorzieningeninfrastructuur

4 Samenwerking versterken combinatiefuncties en het jongerenwerk.

Voor de moeilijker doelgroep jongeren wordt nauw samengewerkt met het jongerenwerk. Deze leggen de contacten, organiseren activiteiten en kunnen jongeren toeleiden naar de activiteiten van de combinatiefunctionarissen. Ook organiseren jongerenwerk en combinatiefuncties gezamenlijk activiteiten. Daarmee wordt de werkwijze van het jongerenwerk versterkt en slaat deze met de combinatiefuncties direct de brug naar een verder liggend aanbod. Hierdoor kan de jongerenwerker zich primair richten op zijn/haar pedagogische functie en is de combinatiefunctionaris een specialist in de aangeboden activiteit.

Dit onderscheid is wat kunstmatig, maar maakt de essentie van de verschillen tussen beide functies des te duidelijker.

5 Vervolg.

Deze commissienotitie bevat de basis om te komen tot een concreet uitvoeringsprogramma.

Voorstel

Kennismemen van de notitie Jeugd- en Jongerenbeleid,

Ter inzage gelegde stukken

Geen.

Burgemeester en wethouders van Eindhoven,

A. Brunninkhuis, secretaris

oj08016031